

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Civitas in orbe celebriores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Circa annum 1400. Tamberlanes eam funditus delevit; & in trophaum tres ex calvariis caesorum turres summò ingeniò erectas reliquit. Corn. in Jer. 49. 24.

Surge, & vade in Niniven. Jon. 1. 2. Nive Hebr. idem est, quod *pulchra*, à radice nive, id est, species, pulchritudo. Ità S. Hieronym. 2. Idem est, quod habitata, frequens, plena populis, & domibus. Fuit urbs potentissima; in qua prima Assyriorum Monarchia sedem suam fixit, tenuitque mille annis, & amplius. Sita est ad Tigrim fluvium, teste Ptolomæo l. 6. c. 1. Corn. hic.

Metropolis Hispaniæ olim, *Mantua dicta*, à Mauris occupata Africanè vocata est *Madrit*, id est, mater scientiarum; regnorumque revolutiones, procellas, & turbines, spernit. Corn. in Jos. 15. 15.

Quæ urbs regis Hispaniæ igne est circumdata? Madritum; cujus muri ex silicibus constant. Corn. in Jer. 48.

Argentorum nomen *Strassburg* habet ab Attilâ Hunnorum rege; qui eam diripit, & moenibus dirutis, polydopolim edixit appellari; quòd multis viis accessibilis esset. Matthæus Tympius quest. Sympos.

Joannes Leo in descript. Africae l. 3. *Festam* Africae urbem dictam putat ex eo, quòd cum urbis fundamenta jacerentur, *ses*, id est, auri cumulus inventus sit.

§. II.

Civitates in orbe celebriores.

Decora, sicut Jerusalem. Cant. 6. 3. Laudatur à Jeremia Thr. 2. 15. *urbs perfecti decoris, gaudium universæ terræ.* Maximè autem tempore Salomonis erat laudatissima ab amplitudine, fortitudine, murorum; à divitiis: *tanta enim erat abundantia argenti, quantum lapidum.* 3. Reg. 10. 27. à moenibus, pace, annonæ copia, ab augustissimo templo. Lud. de Ponte hic l. 9. Exh. 1. §. 2. De Jerusalem pulchritudine ità censent Hebræi: decem pulchritudinis mensuræ in Mundum descenderunt; novem abstulit Jerusalem; unam universus Mundus.

Numquid melior es Alexandria? Nahum 3. 8. Hæc urbs, cum Romanis paruit, pendebat plus tributorum singulis mensibus, quàm Jerusalem totò annò; & præter pecuniam, annonam quatuor mensium plebi Romanæ ministrabat. Fuit Alexandri M. opus, nomen, & bustum, emporium totius Ægypti vetustissimum. Urbs olim magnifica superbissimis ædificiis. Quam deinde ob cultum divinum isthic florentem, plebisque sanctimoniam, Paradisum Domini Veteres dixerunt; sicut Antiochiam Theopolim. Alexandrinos S. Marcus, à S. Petro eò missus, fide, & Religione Christianâ, imbuit per viginti annos, & pro ea ibidem Martyr occubuit. Insuper ipse Alexandria Ecclesiasticam Scholam instituit; cui doctissimi semper, & sanctissimi vi-

Polyant. Sacr. Tom. I.

ri præfuerunt, ut Pontenus, deinde Origenes. Origeni successit Heraclas, huic Dionysius Antiocheus, Didymus, S. Athanasius, Cyrillus, Theophylus, &c. Hic S. Hieron. S. Basil. S. Gregor. Naz. eruditi sunt. Denique Alexandrina fuit S. Catharina, quæ ibidem decollata lac pro sanguine fudisse fertur. Corn. hic.

Rome numeravit Publicus Victor 9780. magnifica palatia, domos privatas civium 46602. Paulus Aringus de Roma vetere, & nova. Tamerli aliunde queam Romam laudare, nempe à magnificentia, antiquitate; & à pulchritudine, à multitudine, à potentia, divitiis, & à rebus in bello fortiter gestis. Sed, relictis istis omnibus, ob id illâ beatâ prædico, quòd erga illos Paulus, dum viveret, adeò fuit benevolus, adeò illos amavit, coram dissevit, & postremò vitam apud eos finivit. Nec ità solum splendescit, quando radios suos sol ex sese demittit; quemadmodum Romanorum urbs duas illas lampades ubique terrarum effundens. S. Chrysof. l. 32. in ep. ad Rom.

Constantinopolis. O nova Roma! tantum urbes omnes antecellens, quantum cælum terræ præstat. S. Greg. Naz. carn. ad Constantinopolitanos.

Babylon. Diodorus l. 3. ait: muros Babylonis adeò latos fuisse, ut per eas sex currus possent procedere. Urbs centum aereis portis claudabatur. Teste Aristotele l. 3. polit. c. 2. tanta fuit, ut urbe ab hostibus captâ per triduum incolæ alterius urbis partis eam captam esse non fessarent. Stengel t. 2. div. Judic. c. 53.

Cum Philippus II. Hispaniarum Rex vidisset *Ulfisiponem*, dixit: est orbis in urbe. Sylv. in Acta 17.

Ulfisipone civitas non ab ædificiis, sed ab inhabitantibus, admiranda redditur. S. Chrysof. hom. 4. in li.

Inhabitantium virtus, & pietas; hæc est dignitas, & ornatus, & tutela civitatis; ità ut, si hoc desit, omnium sit vilissima, licet infinitum ab Imperatore consequatur honorem. Mihi civitas non habens pios cives, omni villâ vilior est, & quâcunque speluncâ ignobilior. S. Chrysof. hom. 17. ad pop. Antioch.

Meacum urbs olim amplissima, quondam, ut ajunt, tectorum 180. millibus constabat; nunc, etsi magnâ parte everia, domorum millia amplius continet ducenta. S. Franc. Xav. Societati Goam lib. 3. Epistola 7.

Paguinum, & Nanquinum, tantæ urbes, quarum ambitum eques unò vix die, non comprehensibilis etiam suburbis, decurrat. Ex thesauro rer. Indic. P. Petri Janici l. 2. c. 19.